

SZARVASI ÚJSÁG.

Képes heti, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 6 frt. — kr.
Félévre . . . . . 3 frt. — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czimzendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-tere 3. sz. Athenaeum 1. emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

Göndöcs Benedek.

Ki ne ismerné, ki ne tisztelné megyénkben e nevet, melynek viselője ország szeret a honfiai tevékenység példányá gyanánt ismertetik.

Ez aztán pap, s a c e r d o s, — írja róla gróf Teleky Sándor, a tüzelkű író, érdemeit méltatva — ki hiveinek s hiveiben él: nem különíti el magát önérdekű elszigeteltségben; vendégszerető házának kapuja tárva a szívesen látás, a barátság, a szükölködés és a nyomor előtt; igazi jó pástora nyájának, melyet keresztény szeretettel őriz és gondoz.

A társadalmi tevékenység minden ágában ott látjuk az ő tisztelt alakját, nem csak szép szóval, hanem még szebb tettekkel működve, a legelőbbször utat törve nemes, új czélok eléréséhez.

S ez a r f i u, t é n y e s t á r s a d a l m i állás, országos hírnév, az anyagi jólét nem közönséges foka különböztet meg ezernyi másoktól: maga a megtestesült szerénység, a természetes nyáj-as-ág, ki mindenki nem csak tiszteli, hanem valóban szereti is az embert; kit tevékenységében mindenkor köz-czélok vezetnek, s ép úgy nem keresi a hatalmasok kegyét, mint nem tartja nélkülözhetőnek a közpolgárok szeretét; s ki ezen egyenes nyíltszívűségénél fogva természetesen minden kör tiszteletét bírja.

Jelesünk nagyszabású társadalmi tevékenységének méltatása minden írott szónál élénkebben nyilvánul a nagy közönség elismerésében; most, midőn a jeles férfiú arcképével diszítjük lapunk homlokát: a nyáj-as arckép keretétől életrajzi adatainak s működéseinek csupán vázlatos vonásait adjuk;

mert hiszen csupán irodalmi működésének méltatása ivekre terjedő mű keretét igényelné. G ö n d ö c s B e n e d e k született Nagyváradon 1824 július 24-én. Iskoláit ugyanott végz. Hajlamai az egyházi pályára vonzván: 1843-ban belépett a n.-váradí róm.-kath. semminariumba, melyet 1847. október 6-án hagyott el, mint fölszentelt áldozár, előbb új Kigyóson alkalmaztatva mint segéd-lelkész, később gróf Wenckheim József Antalnál, mint önálló udvari lelkész. A gróf halála után 1852-től kezdve gróf Wenckheim Krisztina nevelői felügyelője s egyik gyámja lön, fontos hatáskörében páratlan buzgalommal járva el.

1863-tól 1873-ig Új-Kigyós lelkésze volt; inntul a gyulai lelkészi hivatalban találjuk őt. Egyházi érdemei elismerésül 1868-ban a pusztaszeri czimzetes apátság adományzásával lett kitüntetve; s 1869-ben nagyváradi egy.ázmegyei szentszéki ülnökké neveztetelt.

Sokoldalú működése és tevékenységének jellemző bizonyítéka az a számos állás, melyet részint hivatalos helyzeténél, részint az irányában nyilvánuló közbizalom és tisztelet, s az érdemei iránti elismerésnél fogva betölt, — fáradhatlan buzgalommal működve minden téren és minden irányban, — s szóval, tettel, irással, áldozatkészséggel járván elől mindenütt, ahol a közérdek, a haza, vallás, nevelés, közművelődés, irodalom és művészet, gazdaszat- és ipar pártolásáról, s előmozdításáról van szó.

A G ö n d ö c s által betöltött állások a következők: pusztaszeri apát és gyulai lelkész, nagyváradi egyházmegyei szentszéki ülnök, a gyulai kath. egyháztanács s a gyulai kath. is.olasz. elnöke. To. á. — elnöke az általa alapított megyei

Göndöcs Benedek.

régész-művelődéstörténelmi egyletnek s a szintén általa alapított megyei okszerű méhész egyletnek; — elnöke a megyei igazolványválasztmányának, a megyei takarékpénztári felügyelő bizottságnak, a „Wenckheim-émlék” bizottságnak; a gyulai polgári körnek; tiszteletbeli elnöke a gyulai kath. olvasó-körnek, s 4 gyulai ipartársulatnak, — alelnöke a magyar országos méhészeti egyletnek; — tagja a megyei közigazgatási bizottságnak, a megyei gazdasági egylet igazgató választmányának, a fegyházfelügyelő bizottságnak, az erdei bíróságnak, a megyei szeretetházi bizottságnak, a gyulai polgári iskola-széknek, a gyulai városi képviselő testületnek; igazgatóválasztmányi és alapító tagja a szent István, — szent László- és szent Vincze egyletnek, — alapítótágya az írói segély-egyletnek s a debreczeni zenedének; — tiszteletbeli tagja az aradmegyei méhészegyletnek, a biharmegyei gazdasági egyletnek, az olaszországi méhészegyletnek, a délmagyarországi történelmi és régészeti egyletnek, a liszafüredi régészegyletnek, — s végül gyulai tiszteletbeli dísziszmadia, azon érdemeinek hálás elismerésüül, melyet a gyulai csizmadiák érdekeinek előmozdítására tett.

Ime egy tevékeny élet képe, esupán a működési ágak felsorolásában!

Göndöcs Benedek mint író három irányt cultivál: az egyházat, a közgazdaságot, s a közművelődést. Nyomtatásban megjelent műveinek száma 69-re megy.

Az általa létesített intézmények közt, említésre méltók különösen a következők: mint Figyósi lelkész, kezdeményezése és a grófi kegyuraságot képviselt gyámságnál való közbenjárására, Uj-Kigyóson szép templom, lelkészi lak- és iskola épült, — itt a temetőt rendezé, statóinulat s a megyében az első halottas kamarát létesíté; mint gyulai lelkész, a gyulai nagytemplom százados ünnepére egy egészen új pompás nagy orgonát, — továbbá a kath. hitközségnek 5 új iskolát, 2

tanítói lakást, s apácák vezetése alatt álló leány gyermek és kézimunka iskolát létesített. Megalakítá hivei közt a „Jézus szent szive” egyházi társulatot; a temetőket Gyulán is rendezte, befásítá, s rábirta a hitközséget, 2 halottas kamara felállítására. „Isten az én örömem” című imakönyvét az egész püspöki kar, mint e nemben kitűnő művet ajánlá; — „Sirviragok” című könyveért, Királyné ő felsége által gyémántos gyűrűvel, s kegyelmes királyi elismerő levéllel lön kiüntetve.

Megalakítá a megyei régésművelődéstörténelmi egyletet s ezzel kapcsolatosan a megyei muzeumot; — s elnöksége alatt az egylet a legszebb virágzásnak örvend.

Megalakítá s folyvást nagy áldozatkészséggel támogatja és mint elnök-vezeti a békésmegyei okszerű méhészegyletet, melynek mint a méhészeti pavillont, méheskertet, s a méhészet megyei elterjesztésére vándorméhészitanítási intézményt létesített.

A nemzetgazdászati emelésére — országosan elismert tevékenységet fejt ki különösen a méhészet s ujabban a selyemtenyésztés általános elterjesztésére; valamint a Párisba való méz és viasz kivitel közvetítésére. A dohánytenyésztés, a selyemtenyésztés s a méhészet ügy előmozdítására számos önálló tanulmányt és hírlapi cikket írt, — s a méhészet okszerűsítésére, az általa feltalált és róla nevezett „kellős gyékénykaptár s átmeneti kaptár” valamint az „új szerkezetű lapozó méhlap” országszerte el van már terjedve, s nemcsak a hazai, de a külföldi legkitűnőbb szakférfiak által is dicsé- röleg ajánlatott.

Végül felemlíthetiük még ritka nemesszívü jótékonyágát s országosan ismert magyar vendégszeretetét.

Ime ennyi nemes vonás ékesíti e páratlan tevékenységü férfit jellemét.

Büszkék lehetünk reá, hogy őt egészen a magunkénak vallhatjuk; mert hiszen az ő sikeres tevékenysége első sorban

T Á R S U L A T

Grudder Mac szelleme.

[Elbeszéli egy életbiztosító-társulat hivatalnok]

Szakmánkban sokszor fordulnak elő uram, oly különös dolgok, mik az embert bámulatra gerjesztik. Az életbiztosítástól szólok. A cselek, melyeket ellenünk gyakran használnak, minden képzelmen túl tesznek. Például szolgáljon reá a következő eset:

Egyszer egy szellem ijesztett meg bennünket, legalább közülünk néhányat. Grudder Mac ur szelleme nálunk általánossá vált mint közmondás, Grudder ur volt az, kivel mi oly nagy igazságtalanságot követtünk el, melyről — a mint tudja — a lapok bőven beszéltek. Egész fiatalon jött a vidékre, megnősült, s mint jó polgár Gumptownban letelepedett. Hivatalnok volt, nem az elsők között, de egészen független, és erős, izmos, egészséges. Mindenki a ki őt látta, megesküdt volna, hogy hosszú életnek néz eléje.

Közönségesen nagy fáradságba kerül valakit rábeszélni, hogy életét biztosítsa. Miért is meglepett bennünket, midőn Grudder egyszerre e czélből intézetünkbe lépett. Nem mindennapi eset vala, hogy orvosunk ily szép életerős embert vizsgált volna meg.

„Egészséges mint a szikla” — mondá az orvos.

„Sohasem vizsgaltam meg embert, kinek ennyi életereje lett volna.”

„Lássá ön, én családapa vagyok!” — mondá Grudder

ur, — sok gyermekem van, s ha meghalok, senki sem segítne nőmön. Ezért biztosítatom életemet, annak daczára, hogy sok költségbe kerül.

Mi természetesen azt mondtuk neki, hogy okosan cselekszik. És midőn elment, életét tizezer dollárra biztosítván örülénk, hogy legalább egy olyat biztosítottunk, ki mindnyájunkat túl él.

Képzelteti tehát csodálkozásunkat, midőn az öreg Manley, főnökünk, épen nyolcz nappal később az újság olvasásánál, rögtön felugrott s elkiáltá: Spratt, Tomkins doctor, — Grudder Mac, ki életét nálunk biztosította, nem Gumptownban lakott e, mellékneve nem Saul volt, nem 38 éves volt?!

Igen! mondá Spratt. „És!” kiáltott fel az orvos. „Ő halva van” viszonzá Manley, „ő meg halt!” „Vasuti szerencsétlenség miatt? kérdém én. „Mégmérgezve?” szolt az orvos „neje által élete biztosítása folytan megmérgezve?”

„Nem,” viszonzá Manley, „szívbetegség következtében.”

„Azt nem hiszem,” viszonzá az orvos.

Spratt utazzék el holnap. Tizezer dollár egy hét alatt, az több, mint a mennyit mi hosszú idő alatt nyerhetünk. Semmisítse meg a biztosítást, valami módon, ha ő halva van.

Spratt, az orvos és én siettünk a legközelebbi vonattal Gumptownba. Az orvos gondolá, ha az özvegy a biztosított összeget követelni fogja, majd fog ő Grudder hullájában valami méregfélét találni, s őt a törvény elé állíttatja.

megyénk culturalis érdekeit illeti; de a fény, melyet a közmívelődés fáklyájának lobogtatásával terjeszt: a társadalmi tevékenység sikere, mely nyomon kíséri őt, az egész hazáé; valamint az elismerés mely irányában osztatlanul nyilvánul közös széles e hazában mindazoknál: kik honfi-érdemet becsülni tudnak.

Éjecs Éoma.

H I R E K.

— (A kisdedovó egyesület bálja) febr. hó 26-án igen kellemes szórakozást nyújtott a szép számmal egybegyűlt közönségnek. Az ügyes rendezés, a folytonos tánczkedv, a helyes arány a tánczosok és tánczosnők száma közt; mind közrehatottak a sikerre. A hölgyvilág rendkívül választékos toleitekben jelent meg a bálon, a bájat szép izléssel fokozva; e mellett a nálunk már szokásossá vált családias fesztelenség mindenire kellemesen hatott. Szóval e bál, általános vélemény szerint a farsang múltó záradéka volt nálunk. A pénzügyi eredmény azonban ha nem is végződött épen deficittel: a jólékonyezélra vajmi csekély tiszta hasznot hozott; a mi különben nálunk igen természetes, amennyiben még egy-egy bál rendezése legalább is 140-150 friba kerül: addig a közönségnek csak egy bizonyos mérsékelt száma szokott részt venni a tánczvigalmakban. Az egyesületek jól tudják ezt, s így nem is annyira a pénzügyi czél szokott határozó lenni náluk bálak rendezése körül, mint inkább a társadalmi, melynek valóban meg van a maga jelentősége.

— (Járdánk s a nagyutczai kocsit) a legszánalmasabb állapotban vannak, közlekedésünk nem csekély hátrányára. Nagyobb teherszállítványt oly árért hoznak be a fuvarosok a vasutállomástól, minőt az előtt. Mezőtúrig

Elhagyók a vaggont és Grudder Mac háza fele igyekezünk. Egy ur, ki hozzá nagyon hasonlított azzal a különbséggel, hogy nagy hosszú szakalt és kék szemüveget viselt s volt valami a térde alatt, mely őt oly egyenessé tette, hogy csak fa-lab segélyével bicseghetett, lépett a szobába, s a mint mi tudtára adtuk, kik vagyunk, a fájdalom annyira erőt vett rajta, hogy sirni kezdett, s szemét 10 percig kendőjével takará el.

Aztan elbeszélé, hogy ő bátyja a megboldogultnak. Ő a hadseregnél mint műsebész működött, de utóbbi időben lábai és szemei annyira elromlának, hogy tovább szolgálai képtelen lett, s így haza jött. — Ő rokkantabb volt öccsénél és nagyon csudálkozik, hogy ez, az egészség példányképe, nálánál hamarabb halt meg. A reggelinél rogyott össze. Az özvegy bár megvolt törve, látni óhajtott bennünket. Kérdezé, hogy tudjuk-e, hogy férje tegnap temettetett el. Akarjuk-e a sirt meglátogatni?

Hallottuk elbeszélését, s kevés reményünk volt tervünk keresztülvitelére. Azután kérdezősködtünk a szomszédoknál, mindenki jelen volt a temetésen, s az öreg dámák oda nyilatkoznak, hogy soha oly eredeti hullát nem láttak, mint Grudder Macé volt. Kérdezősködtünk a papnál is, ki a temetésnél szerepelt s olvastuk a halotti bizonyítványt az özvegy véghetetlen sirása kíséretében.

Visszaérkezénk New-Yorkba, s elkezdünk dolgozni, hogy a biztosítást valami módon megsemmisítsük. De nem sokra mentünk. Elhatároztuk azonban, hogy a fizetést néhány napra elnapoljuk és aztán az özvegynek tizezer dollár helyett csak kettőt fizettünk ki.

fizettünk; a mi szinte absurd dolognak látszik, s tényleg mégis így van, ha csak legkevésbé is elsárosodik az utca. Mit szóljunk különösen a főutczai járda vasut felé eső részéről? A ki csak egyszer is végig ment e téglázaton a golgotha kinjai jutottak eszébe bizonyára. S meddig tart így ez az állapot? Ki tudná azt megmondani! A legjobb esetben is hasonló porlatag téglákkal kifoltozzák majd a járdát, s egy év múlva megint rom lesz az egész. Vajjon nem azt tanácsolná-e a józan számítás, hogy ha nagyobb áldozat árán is, de 20-30-szorosan hosszabb tartamu időig szolgáló valóságos koczka kövezzel sokkal czélszerűbb volna kirakni a főutczai gyalogutat. A vasut segélyével elég jutányosan juthatnánk anyagszerhez; csak egy kis akarat, egy kis áldozatkészség kell hozzá: s volna tartós, kényelmes járdánk. A kocsit kikavicsozása meg épen halaszthatlan szükségkép nyilvánul; erre nézve is van előnyös szerződési biztosítékunk a vasutársaság részéről: ne huzzuk-vonjuk tehát a dolgot, hanem mielőbb, még e tavaszon tegyük meg e könnyen betölthető intézkedést. — Megbízunk képviselő tesületünk buzgalmában; s a közönség érdekében elvárjuk gyors intézkedését a fentebb vázolt fontos helyi érdekek tekintetében.

— (A szarvasi haladó párti izr. népisiskolában) folyó hó 3-án tartattak meg a félévi vizsgálatok, szép számu közönség jelenlétében. A tapasztalt eredmény nem csak kielégítette, hanem sok részben meg is lepte a jelenvoltakat, különösen a magyar nyelvi gyakorlatokat illetőleg, mely szakban már a kezdők is a legszebb jártasságot tanusították, jeleül annak, hogy a tanító urak mennyire szívükön hordják a tanügyi czél mellett a nemzeti czélt is.

— (A difteritisz) még mindég szedi áldozatait városunkban. Folyó hó 1-én egy kedves kis leány Miklósi; Jolán kíséretetett korán megnyitlt sírjába, ki szintén e szörnyü kör áldozata lön.

A lapok ez eljárásért bennünket nem csak Gumptownban, de mindenütt jól megdorgáltak, s a műsebész gyakran kérdezé, miképen várhatunk üzletünkre Istentől áldást, midőn egy özvegytől s árva gyermekeitől a kenyeret elraboltuk.

Grudder Mac özvegye ezen idő alatt gyermekeivel együtt elhagyá Gumptownt s mi örülénk, hogy ily könnyü szerrel 8000 dollárt megmentheténk. S mar az ügyet befejeztnek véltük, midőn egy napon orvosunk, Manley hivatalos szobánk padozatján végigterülve ajultan talaltuk. Ismét eszméletére térvén, a következő esetet beszélte el: Egyedül ült épen estebédjénél, midőn hallá, hogy valaki háta mögött a bibliából néhány szót mond. A szavakra már nem emlékezik, de annyit még emlékezetében tarthatott, hogy a szavak az árvák és özvegyekre vonatkoztak. Fejét hátrafordítá, s ott állott egy fehér lepedőbe beburkolva Grudder Mac — nem más — épen úgy nézett ki, mint mikor intézetünknel életét biztosítani megjelent. „Mit akar ön?” kérdé Manley.

„A hátramaradt 8000 dollárt özvegyem számára,” felelé a szellem. Erre Manley ajultan rogyott össze.

Eleinte nem hittük, de egyszer, midőn az orvos épen könyve felé hajolt s későbbben Spratt is e szavakat hallá:

„A hátramaradt összeget özvegyem számára!”

Manley kinyilatkoztatá, hogy a pénzt okvetlen, minden áron meg kell fizetni, különben őt a szellem egy éjjel halálra ijesztheti.

Az orvos nem tartott sem szellemektől, sem boszorkányoktól. Spratt gondolá, hogy valami optikai tünemény áldozata volt, s én úgy vélekedtem, hogy az egész

A négy elem. — IV. A föld.

— (Beküldött.) A szarvasi ovoda egyesület bálján felülfizetésekből 44 frt folyt be. A t. felülfizetők névsora a következő: Móricz Pál ur 10 frt, gróf Uiberackerné 5 frt, Sipos Soma ur 8 frt, Sinkovics István ur 4 frt, Dérczy Ferencz ur 2 frt, dr. Fuchs Ede ur 2 frt, Lusztig Samuel ur 2 frt, Kuczka Ján. ur 1 frt, Benka Pál ur 1 frt, ifj. Hacker ur 1 frt, Breuer ur 1 frt, Silberstein ur 1 frt, Schleifer Lajos ur 1 frt, Elefant Pál ur 50 kr, Schvabi ur 50 kr, Lévainé assz. 50 kr, Klein Ignatz ur 50 kr, összesen 41 frt. Fogadják nevezettek a nyilvánosság előtt a kisedővő egyesület köszönetét szives figyelmükért. Grosz Armin, ovoda-egyleti pénztárnok.

— (Zih Károly szentandrászi néptanító ur) „Jó gyermekek könyve“ című népies vállalatának első kiadása 4000 példányban már teljesen elfogyott, úgy hogy újabbán második kiadást hozsátolt közre a szerző. A mű valóban megérdemli e meleg pártolást, tekintve azt, hogy ezéljät, a nép gyermekeinek erkölcsi irányu könnyed olvasmányokat adni, teljesen betölti.

— (Halálózás.) Szentandrászi levelezőnk írja a következőket: Krebs Ferencz szentandrászi jegyző úr nejét febr. 27-én kísértük ki örök nyugalma helyére. Az óriási néptömeg, mely végtiszteletére gyűlt, általános részvétet tanusított. Mindenkinek keblére megdöbbenőleg hatott e váratlan lesnjő esemény, mert mindenki a holdogullat mint szeplőtlen tiszta jellemű, mint a jó szívűségnek egyik igazi példányát, a női erényekkel ékeskedő családanyát ismerte. — Hírtelen halála gyermekszülés következtében esett s a kised az édes anya eltemetése után néhány óra múlva színtén megszűnt élni. A bánatos szívű férjnek s hat árftalan gyermekének szívéből óhajljuk, hogy szívük sebtét hegessze be a mindenható kegyelem, s vigasztalja őket azon tudat, hogy az ő vesztességük mindnyájunk vesztessége. Zih Károly.

— (A folyó évi ujonczjutalék.) a megyei sorozó járások népességi aránya szerint, a következőleg van kivelve: Gyula városa a rendes hadseregbe 39 ujonczot s 4

képződés. Egyszer, midőn az utcafelé haladtam, melynek egyik vendéglőjében vacsorámat szoktam elkölteni, az utca sarkon egy különös alak volt látható, mely utamat állta, de nem fehér lepedőbe burkolva, hanem hosszú kabátban. A holdvilág épen az arczára süttött, mely roppan halvány volt. Nem más, mint Grudder Mac arca volt.

Egy pillanatig egész csendesen álltam, nem volt egy ideig erőm megmozdulni. Lassan s ünnepélyesen e szavakat intézte hozzám:

„Add meg gyermekeimnek azt, mivel nekik tartozol!

Megijedtem, a mit nem is tagadok. Pedig nekem van egy tulajdonságam, a mit a szellem alkalmasint nem tudott: nem szaladok, még ha megijedek is, hanem inkább neki megyek a veszedelemnek.

Igy tettem most is a szellem felé tarték.

Eltűnt a sarok mögött, s csak egy gomb maradt kezemben. Magamhoz vevém, a következő reggel intézetünkbe vívém, s megmutatám Manleynek. Ez esetnek daczára ő mégis hitt a szellemekben, de Spratt örömmel kiáltott fel, midőn a gombot látta:

„A műsebsz, Grudder Mac bátyja volt az.“

„Spratt“ mondám én, „nekem egy eszmém van“ s tudatám vele azt.

Ő egészen az én véleményemen volt. Ismét a Gump-townba utaztunk bővebb felvilágosításokat szerzendők.

Az öreg dámák kinyilatkoztatták, hogy a meghalt egész

póttartalékost-, a gyulai sorozó járás 15 u. 1 p. t., a csabai s. j. 90 u. 9 p. t., a békési s. j. 116 u. 12 p. t., a szarvasi s. j. 140 u. 14 p. t., a szeghalmi s. j. 63 u. 6 p. t., az orosházi s. j. 117 u. 12 p. t., a gyomai s. j. 58 u. 6 p. t., tehát az egész megye összesen 638 ujonczot és 64 póttartalékost tartozik szolgáltatni.

— (A csabai) szintársulat által rendezett bohóczestély kedden oly roppant közönséget gyűjtött össze a színházba, s minőt ez még alig látott. Sokan sokat vártak a mulatságból, de a legtöbben elégedetlenül távoztak haza. Kevés volt a maszk, azok is nagyobbára a szintársulathól, a kik nem ismervén a közönséget közelebbről, nem is idézhettek elő valami élénkséget. Maga a közönség pedig csak úgy húzódozott az ide-oda futkosó álarczosoktól. 11 óráig meglehelős vonatoltan folyt a multság, akkor aztán kezdetét vette a hirdetett program szerint a zene-, ének-, szavalati előadás, melyen az ismert jelesebb erők Alszeghy Ilona, Gyöngyösi Étel, Bogyó, Erdelyi Mari tetszés és folytonos taps mellett szerepeltek. Ez után következett a „nagy böggő“ temetése, mely után a közönség oszladozni kezdett, úgy hogy a megkezdett táncznak csakhamar (1 órakor) vége szakadt. A szintársulatnak igen szép jövedelme volt. (B. L.)

— (Az aradi kereskedelmi és iparkamara) folyó évi február 28-án tartott teljes ülésében Aradon több előzetesen letárgyalt tárgy után a n. m. kereskedelmi miniszter ur leirata olvastatott, melyben az Arad városa által a kamara létesítése alkamával megszavazott évi 1000 frt fentartási költség megszüntetése tárgyában véleményt kér. — A kamara szavazattöbbséggel az elhatározást a n. m. magyar kir. miniszter urra bizza. — Békésmegye összes iparosai által létesített vásár rendezési szabályrendelet egész terjedelmében elfogadtatott. — A kolozsvári iparkamara átirata, miszerint a hntor és épületfa kivágása métermérték szerint történjék, elfogadtatott és pártolólág felterjesztelni határozatott. A számvizsgáló bizottság jelentése tudomá ul vétetett; pénztárnoknak

eredetien nézett ki. Ezt a meghaltnak bátyjától hallák. A résztvevő közönség közül senki sem látta a hullát. minden szükségest bátyja maga látott el. A koporsó fedele le volt zárva, mielőtt a pap a szokott gyászimákat elmondta volna.

Senki sem látta Grudder Macot halva — egyáltalában senki.

„Mindenesetre gyilkosság történhetett itt,“ szóla az orvos.

Kieszközlöm, hogy a hulla gyilkossági gyanu felderítése végett felásatassék.

Az egész város a legnagyobb izgatottságban volt. Sokan attól tartottak, hogy Grudder Mac hullájában majd mérget fognak találni, mely esetben az özvegyet halálra ítelnék. De ez nem történt meg, mert midőn a koporsó felnyittatott, nem volt a hullában arzenik, de még hulla sem a koporsóban. Tele volt rakva kövekkel, s más ily anyagokkal. Világosan kitűnt, hogy társulatunkat nagyszerűen megcsaltak.

Rövid idő múlva kipuhatolták, hogy mindjárt kezdetén az volt a cél, hogy bennünket rászédjenek, és hogy a rokkant nem más mint Grudder Mac volt, álszakállal és hamis falábakkal. Grudder Mac szelleme, gombjának elvesztése folytán alkalmasint nagyon megijedt. Legalább ő és özvegye eltűntek, mintha a föld nyelte volna őket el.

Közli: M. G.

Gyulai István választatott, és a technologiai muzeum részére 50 frt szavaztatott meg. — Végre pedig a soproni társkamara-
rának kérvénye, hogy az új fogyasztási adó-lörvény végrehaj-
tására hozandó szabályrendelet előzetesen az iparkamarákkal
közöltessek, helyeslőleg fogadtatott, és e tekintetben felirat
határozatott.

— (A z i d e i f e g y v e r g y a k o r l a t o k r a)
berendeltetnek az 1876., 1874 és 1872-ik évi tartalékos tiszt-
tek és a többi évfolyamok azon tartalékos tisztjei, kik tény-
leges szolgálatuk elhalasztása folytán még több fegyvergyakor-
latra kötelesek; továbbá az 1876., 1874 és 1872-ik tartalé-
kosok és a legénység tartalékállományába áttett egyéves
önkéntesek és azon tartalékosok, kik a múlt évi fegyver-
gyakorlatokat elmulasztották. — Az idej fegyvergyakorlatok
alól felmentetnek a legénységi állomány 1876-iki sorozó évből
zok, kik Boszniában és Herzegovinában volt tartózkodásuk
alatt, a lörvényszabta határidőn túl tényleges szolgálatban
állottak. Az idej fegyvergyakorlatok a tartalékos tisztekre
nézve 4 hétig, a legénységre nézve 13 napig tartanak.

— (A s z e g e d i e v a n g. e g y h á z) érdekezésben
tudvalevőleg dr. Szeberényi Gusztáv bányakerületi superinten-
dens nagyeredményű gyűjtést indított meg, nyomban a vész
után. E gyűjtés eredménye 7635 forintot tesz ki. Az egyház
renoválása körül szükséges teendőkkel egy intéző bizottság
lett megbízva, melynek tagjai lettek Fabiny Téofil, dr. Szebe-
rényi Gusztáv, Osztrólczy Géza, Áchim Ádám és Szeberényi
Andor urak, kik jövő vasárnap látogatják meg Szegedet, eldön-
tendő, hogy mily terjedelmű legyen a legközelebb megkez-
dendő egyházi építkezés.

(A F i g a r ó) című párizsi lap a múlt évben
5,919.826 frank bevételt és 3,605.227 frank kiadást tüntet
fel; tiszta jövedelem több mint két millió frank. A bevétel
legnagyobb részét a példányonkinti eladás szolgáltatta. Egy-egy
részvény osztaléka 63 frank, a mennyi az eredetileg befize-
tett összeg.

— (L e v e l e z ő - l a p r a) nem szabad semmit ra-
gasztani. A közmunka és közlekedésügyi miniszter a követ-
kező rendeletet bocsátotta ki: Az egyetemes posta egyesületi
szerződéshez tartozó foganatosítási szabályzat XV-ik, valamint
a levél-posta tarifa III-ik cikke értelmében a levelező lapok-
hoz a netán bérmentesítés kiegészítésére szükséges levélje-
gyeken kívül más tárgyat illeszteni, vagy rájuk ragasztani
nem szabad. Ennélfogva külön papirszeletekre irt vagy nyom-
tatott czimeket sem szabad a levelező lapokra felragasztani.
A közönség figyelmeztetik, hogy a postaközeg az ezen szabály
ellenére kiállított levelező lapokat az a z o k a t földadni
szándékozóknak, a szabályellenességre való figyelmeztetés mel-
lett visszadják, a levélgyűjtőkben találtakat és az esetleg
más postahivataloktól érkezöket pedig nem továbbítják, ha-
nem egyéb térti küldemények módjára kezelik.

Irodalom.

K i s s J ó z s e f előfizetést nyit költeményei máso-
dik tetemesen bővített kiadására. Az első 1876-ban megjelent
kiadás jobbadán még ugyanazon évben elkelt és a könyv-
kereskedői forgalomból letűnt. A sajtó e költeményeket első
megjelenésük alkalmával buzditó elismeréssel fogadta. A jelen
második tetemesen bővített kiadás az első kiadásban megjelent
darabokon kívül tartalmazni fogja mindazt, amit szerző az
utóbbi négy év alatt figyelemre méltóbbat irt, ezek közt ne-
hány még sehol meg nem jelent újabb keletű balladát s vegyes

tartalmu költeményt. A régiebbek közül felemlitjük a: Szegény
Árje, Simon Judit, Magány, Egy sir, Egy reform. lelkész em-
lékezete; az újabban megjelentek közül: Ágota kisasszony,
Szép Batóné, Kineses Lázár lánya, Gyilkos harang, Hanzi
cziműeket. A 16—18 nyomtatott ivre terjedő kötet kiállítása
szokatlanul fényes lesz. Előfizetési ára: füzve, finom velinpa-
píron 2 frt, diszkötésben 3 frt, emlékkiadás hollandi papíron,
czimrajzzal, köve 5 forint. Az előfizetési pénzek folyó évi
april elsejéig K i s s J ó z s e f n e k T e m e s v á r r a
küldendők; a kötet april végén okvetetlenül, esetleg azonban,
ha a szerző april elsejéig a nyomtatandó példányok száma
iránt magát tájékozhatja, még husvétra fog megjelenni. A
kötet Budapest egyik első rangu műintézete által fog kiállítatni.

— A „H y m e n” szépirodalmi hetilap 8-ik száma a czün-
lapon Hegyi Aranka, a népszínház kedves művésznőjének
szép kivitelű arcképét hozza; változatos tartalma pedig kö-
vetkező: A szépirodalmi részben: Eljövök érted. Költemény
Rudnyánszky Gyulától. — Rózsaháló, aranyhal. Vig beszély
Lauka Gusztávtól. — Az elmaradt négyes. Rajz gr. Vay Sán-
dortól. — Vegyes közlemények: A „Hymen” hírei (Eljegyzé-
sek, esküvők. — Farsangi krónika. — Levelezés min-
denről mindenkinek. (Kérdések és feleletek) — Minden-
féle. — Adomák. — A „házasság előcsarnokában.” A „Hy-
men” házassági hirdetései. A mellékleten: Karr Alfonz néze-
tei a nőkről. Gyűjtötte Benjamin. — Könnyelmű asszony.
Barber Ida regénye. 9—16 lap. Arcképesarnok. II. Hegyi
Aranka. — Irodalmi ujdonságok. — Beérkezett levelek és
ajánlatok. — Talányok és megfejtések. — Szerkesztői üzene-
tek. A „Hymen” előfizetési ára negyedévre (még januártól
teljes számok is megrendelhetők) 1 frt, félévre 2 frt, a 7-ik
számtól, melyben az új regény kezdődött, a 13-ikig 50 kr;
mely (Budapest, VI. Gyár-uteza 15. sz. I. em.) a „Hymen”
szerkesztőségébe küldendő. A ki előfizet, a házassági hirdető
rovatot ingyen kapja.

Tarkaságok.

A. grófnak elfogyott a champagnere, a társaság pedig
egyre mulatott. Elküldi hát gyorsan az inast, ki azonban az-
zal a hírrel tér vissza, hogy már csak egyetlen borkereskedő
van nyitva, az pedig nem hitelez.

— Nesze hát a pénz!

De az inas feltűnő gyors visszalérte gyanus volt a gróf
előtt, utánna ment és látta, hogy saját szobájából hoz egy
üveget, melyet ellopott és félretett.

— Gazember, mondá, ha a magamét adod el nekem,
legalább hitelezz!

X. ur arról nevezetes, hogy egész nap a boulevardon
ácsorog s a szép hölgyek után futkároz; egyetlen meghívás-
nál sem jelenhetik meg pontosan, egyetlen találkáját sem tartja
meg, mert hát mindig valami asszonyszemély jött közbe. ki
után elfutkározta az időt.

— Meglássátok, mondá minap egy barátja, X. még a
temetéséről is el fog késni, mert ha meglát koporsójából a
boulevardon egy szép nőt, utána iramodik s az ördög tudja,
mikor kerül vissza.

— Egy izben az ismeretes K y a n tábornok. az
ugynevezett erős Frigyes kedvterítője, a királyi aszalnál fel-
szóllítatott, hogy a pohárnok szerepét vigye.

Kyan a király billikomát először is az asztal közepére helyezte, a király billikoma körül a miniszterek és titkos tanácsosok poharait, végre több kisebb poharat a legszélsőbb körben. A töltögetést aztán a legkisebb poharakon kezdte el, folytatta a miniszterek és titkos tanácsosok poharain, úgy, hogy a király billikoma számára csak néhány csöpp maradt már fen.

A király kérdezte tőle, mit jelentsen e tréfa?

— Felséges uram! ez szokásos kezelése az állam javainak; — válaszolt Kyan tábornok.

Egy nagyon középszerű író így szólt egy ízben Pironhoz:

— Szeretnék valamely oly tárgyat feldolgozni, melyről még senki sem írt, s nem is szándékozik írni.

— Irja meg a saját dicséretét, felelt neki Piron, a „rimkórság“ szerzője.

Képünkhöz.

Allegorikus képsorozatunk befejezéséül mai számunkban a földet közöljük. Ugyanaz a könnyed fel-fogás és kivitel ebben is, a mi az előbbenieknél. A föld egyénítője itt is a nő, mint a légnél volt, s teljes joggal; hisz a mi szép és jó, s ami hiú és mulandó a földből származik: ott van az a nő szívében is, sokkal inkább mint a férfiéban. A mellékalakok könnyed humort öntenek a képre, mely a maga egészében igazi jellemképet ad a tárgyról.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

H I R D E T É S E K.

Van szerencsém a t. cz. közönséget értesíteni, miként ügyvédi irodámat **nagy templ-utczán Zlinszky István** ur házában megnyitottam.

Szarvas, 1881. február hó 26-án.

F ü r i e k D é n e s,
köz- és váltó ügyvéd.

Bérelési hirdetés.

Alólirottnak sas-utczán levő házában egy bolthelyiség megfelelő lakással

s italmérési joggal együtt,

vagy e nélkül jutányos feltételek mellett azonnal bérbeadandó.

Özv. Weiss Jakabné
Szarvason.

Egy rettentő betegség, melytől sok néposztály zaklattatik.

E betegség a gyomornak kisebb rendetlenségeivel kezdődik, de ha elhanyagoltatik, megtámadja az egész testet, így a vesét, a májt, különösen az egész emésztési rendszert, nyomorulttá tesz, s csak a halál szabadít meg ezen bajtól. A betegséget a beteg maga gyakran nem érti, de ha magát kérdezi, képes lesz meghatározni, hol és minő baj van. Kérdés: Van-e fájdalom, étkezés után érzek-e nyomást és a lehelésnél szorongatást? Sötét kedélyű vagyok-e. Kisérve szédüléssel? Sárgás színezetűek-e a szemek? Nincs-e fődve a fölkelésnél a nyelv, torok, s a fogak vastag nyákkal, kísérve a száj rossz ízével? Érzek-e fájdalmat az oldalban, vagy a hátgerincekben? Nincs-e a jobb oldalban oly érzés, mintha a máj nagyobbodnék? Ha egyenesen állok, nem lep-e meg bágyadság vagy szédülés? A vizelet gyengén vagy erősen van-e színezve. Ülepedéssel összekötve, mely az edényben rövid idő múlva meglátszik? Étkezés után nincs-e összekötve az emésztés a has felfúvásával, nem okoz-e szeleket és puffogatást? Nem jelentkezik-e gyakran erős szívdobogás? Ezen különböző jelek nem mutatkoznak egyszerre, de egyesek egy ideig kinozzák a beteget és igen súlyos betegség hírnökei. Ha e betegség hosszabb időn át tekintelbe nem vételnék, száraz köhögést okoz, kísérve hánytatási kényszerrel. Később piszkos, barna színezetű bőrt okoz, a lábak és kezek hideg verítékekkel borítvák. A mint a máj és a vesék lassankint mindinkább megbetegednek, rheumai fájdalmak jelentkeznek és a rendes gyógyítási mód haszталannak mutatkozik ezen kínos betegség ellen. Igen fontos, hogy e betegség gyorsan és pontosan gyógyítsák, mindjárt keletkezésékor, mi egy kevés gyógyszer által elérhető, mely a valódi szernek tekintendő az egész betegség elhárítására, az élvagy visszaszerzésére és az emésztő-szervek egészséges helyzetbe való visszatérítésére. A betegség „májbetegség“-nek nevezetik és a valódi és legbiztosabb szer ellene a „Shücker-kivonat“, növény-készület, mely Amerikában készül az Uj-York, London és Majuai-Frankfurtban telepedett tulajdonos White A. J. számára. Ezen szer a betegséget tövében támadja meg és az egész szervezetből kirekeszti.

Raktára Magyarország, Erdély- és Horvátországban:

Zágráb: Finkh L. M., Mittlbach Zsigmond; Budapest: Török József gyógyszer-tára, király-utca 7. sz.; Duna-földvár: Pap József; Eszék: Gobecki József; Nagy-Becskerék: Merceser R.; Gyöngyös: Mersits Nándor; Nagy-Szeben: Teutsch Ágoston; Hód-Mező-Vásárhely: Kiss Gyula; Károlyváros: Findeis Gusztáv; Kolozsvár: Biró J., Széky Miklós; Léva: Vollmann Ede; Miskolc: Dr. Hercz Mór; Ujvidék: Grossinger K.; Nyitra: Tornbor Kornél; Nyiregyháza: Korányi Manó; Sopron: Reckert A.; Pancsova: Graff W.; Pozsony: Heimlezi Frigyes, Piszlory Péily, Soltz Rudolf; Selmező: Sztankay Frigyes; Szeged: Barcsay K., Kovács A.; Temesvár: Jahner M. C., vár, Hunyady-utca, Tarczay István; Vinkovce: Alemann L.; Varasd: Hochfinger Arnold; Versecz: Bienerth G.; Zupanje: Matter A.

Tulajdonos: J. WHITE; főraktár nagyban Magyarországra, Erdélyre s Horvátországra nézve TÖRÖK JÓZSEF-nél, Budapest, király-utca 7. szám.